

REFERAT Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg d. 20-10-2025

Mødedato Mandag d. 20. oktober 2025 kl. 16:00

Mødested Bøstrup Gods

Mødedeltagere Frank Keinicke, Susanne Ladefoged, Erling Brock Jakobsen, Felex Pedersen, Jørgen Grüner (Afbud), Christian Ahlefeldt-Laurvig, Karina Vincentz, Karen Thestrup Clausen, Klaus Hansen, Søren Gammelby, Morten Suhr, Jens Peter Simonsen, Eva Levinsen, Jannik Rauer, Jakob Beck Jensen

Indholdsfortegnelse

Bemærkninger til dagsordenen.....	3
Orientering om processen i forbindelse med udarbejdelse af omlægningsplan for Hovedvandopland	4
Beslutning om godkendelse af Omlægningsplan for Hovedvandopland 2.1 Kalundborg.....	6
Gensidig orientering.....	8

Punkt 1: Bemærkninger til dagsordenen

Beslutning

Ingen bemærkninger.

Afbud: Jørgen Grüner

Sagsfremstilling

Punkt 2: Orientering om processen i forbindelse med udarbejdelse af omlægningsplan for Hovedvandopland 2.1. Kalundborg

24-014250

Beslutning

Taget til efterretning.

Afbud: Jørgen Grüner

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Lokal Grøn Trepert for Hovedvandopland 2.1 – Kalundborg blev etableret som led i den nationale Grøn Trepert-aftale. Kalundborg Kommune varetager formandskab og sekretariat. I løbet af 2025 har treparten arbejdet struktureret med screening, skitseprojekter og udarbejdelse af forslag til omlægningsplan. Forslaget til omlægningsplan har været sendt til verificering hos SGAV, der har verificeret omlægningsplanen.

Indstillinger

Formanden indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Behandling

Lokal Grøn Trepert: Hovedvandopland 2.1 Kalundborg.

Sagsfremstilling

Lokal Grøn Trepert for Hovedvandopland 2.1 – Kalundborg består af repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen samt politiske repræsentanter fra de seks berørte kommuner: Kalundborg, Odsherred, Holbæk, Ringsted, Sorø og Slagelse. Kalundborg Kommune varetager formandskab og sekretariatsfunktion.

Processen frem mod vedtagelse af omlægningsplanen har været struktureret omkring en række faste møder i 2025, med følgende centrale milepæle:

- Screening og kortlægning af potentielle indsatsområder (forår 2025)
- Udpengning af skitseprojekter og faglig vurdering af virkemidler (maj–juni 2025)
- Drøftelse af skitseprojekter og input fra treparten (møde 4. juni 2025)
- Udarbejdelse af samlet forslag til omlægningsplan (sommer 2025)
- Behandling af forslag i Lokal Grøn Trepert (møde 24. september 2025)
- Verificering af forslag i SGAV (oktober 2025)
- Endelig behandling af forslag i Lokal Grøn Trepert (møde 20. oktober 2025)
- Principgodkendelse af forslag i de enkelte kommunalbestyrelser (november–december 2025)

Forslaget til omlægningsplan er blevet udarbejdet i et samarbejde mellem teknikere fra de seks kommuner og repræsentanter fra Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer. Begge organisationer har bidraget aktivt med faglige input og prioriteringer, herunder forslag til arealer med potentiale for naturforbedring og vurderinger af landbrugsfaglige forhold. Der har været løbende dialog om balancen mellem kvælstofreduktion, lavbundsudtagning og hensyn til lodsejernes interesser.

Efter møde i den lokale grønne trepart den 24. september 2025, er omlægningsplanen sendt til verificering hos SGAV. SGAV har den 3. oktober 2025 meddelt, at Omlægningsplanen er verificeret. Til grund herfor har SGAV vurderet virkemidler og effekter.

Når omlægningsplanen er godkendt i den lokale grønne trepart kan den sendes til de seks kommuner. Det forventes, at kommunerne kan godkende planen senest i december 2025, hvorefter implementering kan påbegyndes i 2026.

De enkelte kommuner kan være med i flere hovedvandoplande, og kan dermed have andel i flere omlægningsplaner som skal principvedtages.

Bilag 1 illustrerer tidslinje og proces for Omlægningsplan i 2025.

Lodsejerinformation og lokal variation

Der er variation i, hvordan de enkelte kommuner har arbejdet med lodsejerdialog og orientering. Nogle kommuner har allerede afholdt borgermøder og sendt informationsbreve til lodsejere med relevante arealer, mens andre kommuner er i opstartsfasen og planlægger dialogaktiviteter i efteråret. Lodsejere med arealer i flere Hovedvandoplande kan opleve forskellig information og kontaktform afhængigt af, hvilken kommune der er ansvarlig for dialogen.

Der er generelt enighed i treparten om, at lodsejernes involvering er afgørende for planens realisering, og at dialogen skal tilpasses lokale forhold og kapacitet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Bilag

Bilag 2 Tidslinje for processen i 2025

Punkt 3: Beslutning om godkendelse af Omlægningsplan for Hovedvandopland 2.1 Kalundborg

24-014250

Beslutning

Godkendt.

Afbud: Jørgen Grüner

Sagsfremstilling

Resume og sagens baggrund

Den lokale grønne trepart for Hovedvandopland 2.1 Kalundborg, har siden foråret 2025 arbejdet med at udforme en lokal omlægningsplan. Omlægningsplanen skal bidrage til opfyldelse af kvælstofindsatsbehovet og understøtte udtagning af kulstofrige lavbundslande. Et forslag til omlægningsplan er nu klar til godkendelse i den lokale grønne trepart, så den kan videresendes til kommunerne med henblik på principvedtagelse.

Indstillinger

Formanden indstiller, at forslaget til omlægningsplan for Hovedvandopland 2.1 - Kalundborg videresendes til de seks kommuner sammen med følgebrevet.

Behandling

Lokal Grøn Trepart: Hovedvandopland 2.1. Kalundborg.

Sagsfremstilling

På mødet den 4. juni 2025 blev den lokale grønne trepart orienteret om status på screeningsprocessen og teknikergruppens arbejde med at udforme forslag til en lokal omlægningsplan.

Planen er udarbejdet i IT-værktøjet MARS og består af både godkendte projekter og skitseprojekter, som er identificeret gennem en teknisk screening. Planen er dynamisk og opdateres løbende. Der følges løbende op på målsætninger for den enkelte kystvandgruppe, og om de enkelte kystvands-deloplande leverer det fordelte forventede indsatsbehov for kvælstof for hver kystvandsgruppe. Opgørelsen af udtagningen af lavbundslande opgøres ift. det samlede nationale mål. Der er ikke bindende mål for skovrejsning og natur.

Omlægningsplanen består af:

- *Skitseprojekter*, som er identificeret af teknikergruppen og endnu ikke realiseret. Disse projekter er vurderet at have potentiale for at bidrage til kvælstofreduktion og udtagning af lavbundslande. Effekterne er angivet i tons kvælstof og hektar lavbund, og projekterne er fordelt på relevante kystvandgrupper.
- *Godkendte projekter*, som allerede er anlagt eller har opnået tilsagn til forundersøgelser/etablering og er registreret i MARS.

Formålet med omlægningsplanen er at dokumentere, hvordan den lokale trepart bidrager til opfyldelsen af det kvælstofindsatsbehov, der er fastlagt for Kalundborg Hovedvandopland 2.1's kystvandgrupper. Planen skal vise, at der arbejdes målrettet med at identificere og prioritere arealer, hvor der kan opnås en målbar reduktion i kvælstofudledning til vandmiljøet. Samtidig skal planen bidrage til udtagning af kulstofrige lavbundslande, som har både klima- og miljømæssige gevinster.

Repræsentanterne for Danmarks Naturfredningsforening, Landbrug & Fødevarer og teknikerne i kommunerne har i fællesskab peget på arealer, som vurderes til at være egnede til lavbundslande og kvælstofreduktion. Der er også foretaget en vurdering af, hvor skitseprojekter kan bidrage til mere og sammenhængende natur. Det er forskelligt, hvor meget de enkelte kommuner i treparten har inddraget natur, skovrejsning og drikkevandsbeskyttelse i omlægningsplanen.

Målopfylde for kvælstofeffekt dækker, at den enkelte omlægningsplan leverer indsatser svarende til målopfylde for den eller de kystvandgrupper omlægningsplanen dækker. Det vil sige, at SGAV verificerer om de planlagte kvælstofprojekter inden for den lokale treparts geografiske afgrænsning, tilsammen indeholder en kvælstofreduktion svarende til indsatsbehovet i de respektive kystvand-deloplande, som treparten er en del af.

For *Den Lokale Grønne Trepert Hovedvandopland 2.1. Kalundborg* betyder det, at der skal ses på målopfylde ift. indsatsbehov for Kalundborg Fjord, Sejerø Bugt, Jammerland og Musholm Bugt og Kattegat Nordsjælland. For alle fire kystvandoplande er der i de lokale treparter udpeget skitseprojekter for kvælstof i et omfang, der bidrager med mere end det udmeldte mål. Det skyldes bl.a. at udpegning af lavbundsindsatser påvirker måltallet for kvælstof.

Det vurderes samlet set, at forslaget til omlægningsplan bidrager til at opfylde kravene til kvælstofindsats og udtagning af kulstofrige lavbundslande.

Omlægningsplanen er et dynamisk dokument, som efter 2025 skal ajourføres regelmæssigt. Nye projekter kan tilføjes, og eksisterende skitseprojekter kan justeres eller erstattes. På den måde sikres det, at den lokale indsats for kvælstofreduktion og lavbundsudtagning fortsat er målrettet, effektiv og tilpasset de lokale forhold.

På mødet i den lokale grønne trepart den 24. september 2025 blev omlægningsplanen drøftet og videresendt til verificering hos SGAV. Dette blev bl.a. gjort med en bemærkning om, at *forlaget skal drøftes endeligt på næste møde. Der er særlige drøftelser omkring implementering i Sejerø Bugt, mini-vådområder og skovudpegning. Formandskabet tager dialog med de to andre parter, herunder drøftes særligt Nedre Halleby Å området i Kalundborg.* På den baggrund har repræsentanterne for Danmarks Naturfredningsforening, Landbrug & Fødevarer og formandskabet har løbende drøftelser frem til næste møde den 20. oktober 2025.

Repræsentanterne for Danmarks Naturfredningsforening havde op til mødet den 24. september 2025 sendt et forslag til den lokale grønne trepart om udarbejdelse af en forklarende beskrivelse af både proces og omlægningsplan. Og det blev besluttet, at der skal udarbejdes et følgebrev, der kan indgå i den politiske behandling af omlægningsplanen i kommunerne.

Formandskabet har med afsæt i både forslaget fra Danmarks Naturfredningsforening og andre treparts notater/følgebrev, udarbejdet et forslag til følgebrev fra den lokale grønne trepart Hovedvandopland 2.1. Kalundborg.

Da dagsordenen til møde i den lokale grønne trepart ifølge forretningsordenen skal sendes til medlemmerne senest to uger før mødets afholdelse, har det ikke været muligt at vedlægge omlægningsplan og følgebrev. Det skyldes, at færdiggørelsen af begge dele afhænger af de igangværende drøftelser mellem formandskabet og repræsentanterne fra Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer. Parterne er enige om, at minivådområder er et godt supplement til de fremlagte skitseprojekter, og det forventes, at følgebrevet kommer til at indeholde afsnit om både skovrejsning og minivådområder.

Når parterne er færdige med drøftelserne om bl.a. minivådområder og skovrejsning, vil omlægningsplan og følgebrev blive tilføjet og dagsordenen genudsendt.

SGAV har den 3. oktober 2025 meddelt, at omlægningsplanen er verificeret. Til grund herfor har SGAV vurderet virkemidler og effekter. Hvis ændringerne betyder, at planen skal til ny verificering vil formandskommunen sende den til SGAV samtidig med, at omlægningsplan og følgebrev tilføjes til dagsordenen, der genudsendes.

Økonomiske konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Punkt 4: Gensidig orientering

Beslutning

Ingen.

Afbud: Jørgen Grüner

Sagsfremstilling